

Koncepce vzdělávacího programu Justiční akademie

Podpora duševního zdraví v justici

1. Úvod a účel dokumentu

Tato koncepce představuje oficiální rámec vzdělávacího programu Justiční akademie České republiky zaměřeného na systematickou podporu duševního zdraví soudců, státních zástupců a dalších pracovníků justice. Jejím cílem je vytvořit dlouhodobě udržitelný, odborně podložený a institucionálně ukotvený přístup k prevenci psychosociálních rizik, posilování psychické odolnosti a rozvoji zdravého výkonu justičních profesí.

Koncepce vychází z definice duševního zdraví Světové zdravotnické organizace, která jej chápe jako stav emocionální, psychické a sociální pohody umožňující jednotlivci naplňovat vlastní potenciál, zvládat běžnou životní i pracovní zátěž, pracovat produktivně a přispívat společnosti. V prostředí justice je duševní zdraví nejen osobní hodnotou jednotlivce, ale také klíčovým předpokladem kvality rozhodování, zachování nezávislosti a důvěryhodnosti soudní moci.

2. Východiska a mezinárodní rámec

Koncepce reaguje na aktuální mezinárodní a evropské trendy v oblasti ochrany duševního zdraví při práci. Navazuje zejména na doporučení WHO a ILO, která zdůrazňují povinnost zaměstnavatelů systematicky identifikovat a řídit psychosociální rizika, a na evropský rámec bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jenž zahrnuje i oblast psychické zátěže.

Zvláštní pozornost je věnována vývoji v oblasti soudnictví, kde se téma duševní pohody soudců a státních zástupců stává samostatnou odbornou agendou. Mezinárodní iniciativy v posledních letech potvrzují, že péče o duševní zdraví justičních profesionálů je nedílnou součástí moderního, odpovědného a odolného soudního systému.

3. Kontext české justice a identifikace potřeb

Práce v justici je dlouhodobě spojena s vysokou mírou odpovědnosti, rozhodovacím tlakem, časovou náročností a častým kontaktem s lidským utrpením, konflikty a traumatickými situacemi. Tyto faktory zvyšují riziko chronického stresu, sekundární traumatizace, syndromu vyhoření a dalších obtíží, které mohou negativně ovlivnit jak profesní výkon, tak osobní život pracovníků justice.

V českém prostředí dosud chybí jednotná a systematická strategie, která by oblast duševního zdraví v justici propojila se vzděláváním, prevencí a rozvojem kompetencí. Justiční akademie je díky své roli, infrastruktuře a odbornému zázemí přirozeným nositelem takového přístupu. Tato koncepce proto vnímá podporu duševního zdraví nikoli jako okrajové téma, ale jako strategickou součást vzdělávací politiky v justici.

4. Základní principy koncepce

Navrhovaný vzdělávací program je postaven na těchto principech:

Systematičnost a dlouhodobost – podpora duševního zdraví není jednorázovou aktivitou, ale soustavným procesem.

Prevence a posilování zdrojů – důraz je kladen na prevenci psychosociálních rizik a rozvoj osobních i pracovních zdrojů.

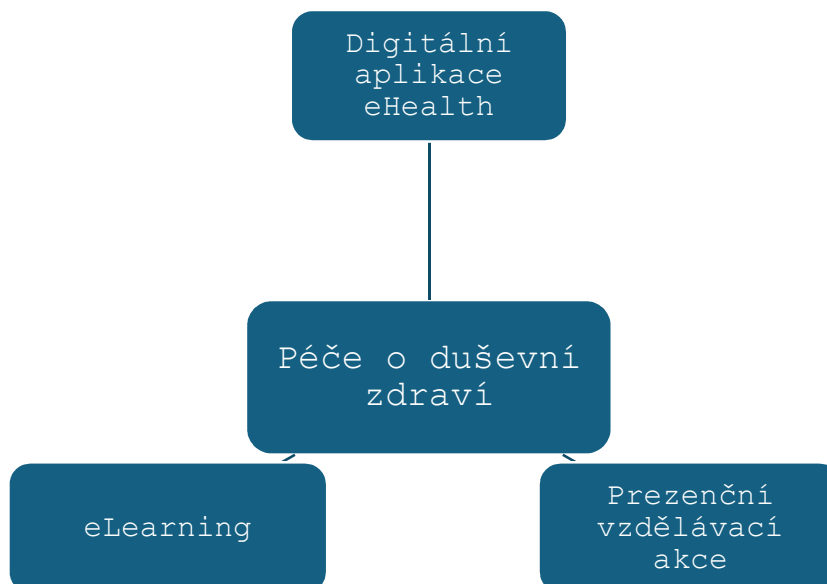
Dobrovolnost a dostupnost – zapojení do jednotlivých aktivit je dobrovolné, formy podpory jsou dostupné širokému spektru pracovníků.

Diskrétnost a destigmatizace – program respektuje citlivost tématu a přispívá k odbourávání stigmat spojených s duševními obtížemi.

Odbornost a evidence-based přístup – obsah vychází z aktuálních vědeckých poznatků a osvědčené praxe.

5. Třípilířový model vzdělávacího programu

Koncepce je založena na integrovaném třípilířovém modelu, který umožňuje kombinovat různé formy podpory podle potřeb jednotlivců i institucí.

Pilíř I: E-Learning

Základním pilířem je e-learningový program dostupný prostřednictvím vzdělávací platformy Justiční akademie (ASJA). Tento pilíř poskytuje strukturované vzdělávací materiály zaměřené na porozumění stresu a jeho dopadům, prevenci vyhoření, rozvoj psychické odolnosti a seberegulace, základy psychohygieny a práci s vlastními zdroji.

E-learning umožňuje flexibilní studium, podporuje destigmatizaci tématu a vytváří společný znalostní základ napříč justicí.

E-learning byl vytvořen a spuštěn v lednu 2026 a je dostupný v rámci vzdělávací platformy Justiční akademie (ASJA). Distanční modul je veden pod názvem: *Duševní zdraví v souvislostech (N26O118-D)* a je přístupný všem zájemcům. Modul obsahuje širokou paletu zdrojů, které uživatelům nabízí zvolit si individuálně materiály pro jejich studium. V rámci modulu jsou nabízeny ověřené zdroje sestavené předními odborníky a organizacemi dlouhodobě se věnující podpoře duševního zdraví. Uživatelé modulu si mohou v rámci studia vybrat video i audio přednášky, prostudovat si prezentace z realizovaných seminářů v rámci Justiční akademie, nebo vybrané články vztahující se k tématu zdraví. Nedílnou součástí modulu jsou přehledné infografiky či odkazy na sebesposuzovací škály z oblasti duševního zdraví. Celý modul je koncipován tak, aby poskytoval uživateli maximální možnou míru individualizace a personalizace jeho vzdělávání.

Pilíř II: Digitální nástroje eHealth

Druhý pilíř tvoří využití digitálních nástrojů eHealth, které poskytují individualizovanou podporu duševního zdraví. Program vychází z modelu pracovních nároků a zdrojů (JD-R) a z holistického pojetí zdraví. Intervenční moduly se zaměřují na oblast fyzického, duševního, sociálního a pracovního zdraví.

Digitální forma umožňuje diskrétní přístup, respektuje časové možnosti uživatelů a je vhodná i pro početné skupiny pracovníků. Zároveň podporuje převzetí osobní odpovědnosti za vlastní duševní pohodu.

V rámci tohoto pilíře je ve spolupráci s Masarykovou univerzitou za finanční podpory¹ Technologické agentury ČR (TAČR) vytvářen unikátní preventivní eHealth program zaměřený na podporu pracovní vitality profesionálů v oblasti justice. Tento program vzniká jako součást projektu vytvářející unikátní platformu Orbiso² pro tvorbu eHealth intervencí. Program se skládá ze čtyř klíčových oblastí (modulů): fyzické zdraví, duševní zdraví, sociální zdraví a pracovní zdraví.

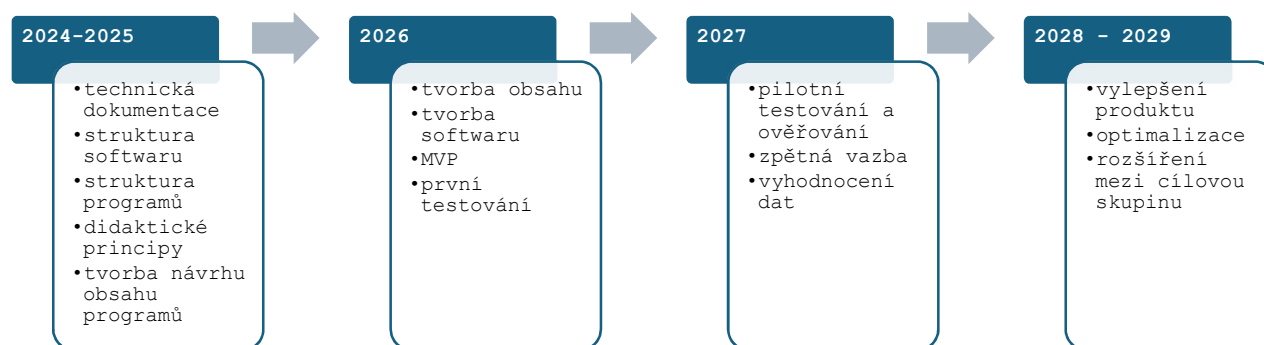
¹ Tvorba a implementace nástrojů pro datově podložené rozhodování o prevenci a poskytování zdravotní a sociální péče: využití mikrosimulace a modulárního eHealth systému (kód projektu TQ12000018, období řešení: 9/2024-8/2029).

² <https://www.orbiso.cz/>

Každý z modulů je detailně rozpracován do dílčích témat s cílem podpořit profesionály v justici v každé z těchto oblastí s cílem rozvíjet a udržovat jejich pracovní vitalitu a zvládat nároky jejich profese. V rámci projektu, který je plánován na 5 let, bude nejprve vytvořena pilotní verze programu, která bude otestována na vybrané skupině profesionálů z oblasti justice. Následně na základě jejich zpětné vazby bude eHealth program finalizován a nabízen širokému spektru zájemců. Na tvorbě programu se podílí odborníci z Masarykovy univerzity věnující se dlouhodobě problematice duševního zdraví, pracovní schopnosti a vzdělávání dospělých za odborného dohledu pracovníků Justiční akademie. Cílem je vytvořit individualizovaný a personalizovaný program, který bude reagovat na specifické potřeby spojené s náročností vykonávané profese.

Vzhledem k náročnosti vývoje softwaru pro eHealth, který je klíčový pro vytvoření výše popsaného programu, je potřeba počítat s časovou náročností spuštění tohoto pilíře do praxe. Předběžný časový harmonogram je následující³.

Pilíř III: Prezenční semináře a odborná setkání

Třetí pilíř zahrnuje prezenční semináře, workshopy a tematické dny duševního zdraví pořádané Justiční akademií. Tyto aktivity vytvářejí prostor pro sdílení zkušeností, prohlubování dovedností a budování profesní komunity. Zaměřují se mimo jiné na zvládání zátěžových situací v praxi, roli managementu v podpoře duševního zdraví, komunikaci a kolegiální podporu.

³ Pozn. Harmonogram je možné měnit a upravovat v návaznosti na technické řešení a vývoj programu Orbiso, který je klíčovým výstupem projektu a teprve na základě jeho vytvoření bude možné vytvářet obsah daného programu

Aktuálně jsou pro kalendářní rok 2026 připraveny tyto prezenční akce:⁴

KÓD AKCE	NÁZEV AKCE	TERMÍN KONÁNÍ	MÍSTO KONÁNÍ
N26O115	Péče o duševní zdraví jako prevence syndromu vyhoření	5. – 6. 3. 2026	Kroměříž
N26O117	Jak si budovat a udržet zdraví v justičním prostředí	12. 5. 2026	Praha
N26O119	Zdraví, rovnováha a prevence v pracovním životě	19. – 21. 8. 2026	Kroměříž

Téma prevence duševního zdraví je zároveň integrováno do koncepce manažerského vzdělávání Justiční akademie, a to v rámci seminářů **Soudce jako manažer a lídr** a **Státní zástupce jako manažer a lídr**, určených předsedům a místopředsedům soudů a vedoucím státním zástupcům.

6. Očekávané přínosy koncepce

Implementace koncepce vytvoří předpoklady pro pozitivní dopady na několika vzájemně provázaných úrovních:

- **Individuální úroveň** – posílení psychické odolnosti, prevence vyhoření, zlepšení pracovního fungování a kvality života.
- **Institucionální úroveň** – vyšší kvalita rozhodování, stabilita pracovních týmů, lepší zvládání změn a krizových situací.
- **Ekonomická úroveň** – snížení nákladů spojených s absencemi, fluktuací a dlouhodobou pracovní neschopností.
- **Společenská úroveň** – posílení důvěry veřejnosti v justici jako profesionální a odpovědnou instituci.

7. Závěr

Koncepce podpory duševního zdraví představuje důležitý krok k modernizaci vzdělávací role Justiční akademie a k posílení odolnosti české justice. Vytváří rámec pro systematickou, odbornou a dlouhodobou podporu duševní pohody pracovníků justice a přispívá k udržitelnému výkonu spravedlnosti v náročných podmínkách současné společnosti.

⁴ Tento přehled není konečný. V průběhu roku může docházet k jeho úpravám a doplněním v závislosti na vývoji vzdělávacích potřeb, projeveném zájmu cílových skupin a na kapacitních a rozpočtových možnostech Justiční akademie.